

BYGGETTAN

TEMA: INFLYTANDE OCH PÅVERKAN

”Det är vardag
att försöka
påverka”

Nu anstränger de
sig i MB-gruppen

Unga måste bli
tagna på allvar

Fick hjälp att
påverka via Näta

06

Unga måste bli tagna på allvar

De kommer från sin utbildning med färska ögon och nya kunskaper. Men möts av en attityd att de inte kan något och inte är något värda. Unga Byggare arbetar för förändring.

04 Fick stöd av Näta

Mulan Jin Gustafsson fick hjälp av Näta att påverka sin situation som snickarlärling – och att gå vidare.

08 Vi hyllar våra skyddsombud

Pål Nylander är en av dem som Byggnads Stockholm-Gotland utsett till Årets skyddsombud.

ÄVEN I DETTA NUMMER

- 05.** Nu anstränger vi oss för att förstå varandra
- 10.** Med facket i ryggen kan vi förändra
- 12.** Galoppbanan ger plats för 20 000
- 14.** Marion vill få alla att stretcha
- 15.** Utan kollektivavtal är den anställde skyddslös
- 18.** Sätt stopp för arbetslivskriminaliteten

BYGGETTAN

MEDLEMSTIDNING BYGGNADS
STOCKHOLM-GOTLAND

REDAKTION

Redaktör, text, foto, layout

Inger Fagerberg, tel 010-601 11 44
inger.fagerberg@byggnads.se

Ansvarelig utgivare

Tomas Kullberg
tomas.kullberg@byggnads.se

Foto omslag Roland Cox

Tryck Exakta Print AB, Malmö

ADRESSER

Besöksadress

Skytteholmsvägen 2, Solna
Box 1288, 171 25 Solna

Telefon 010-601 10 08

E-post stockholm-gotland@byggnads.se

Webb Byggnads.se/stockholm-gotland

Instagram @byggnads_stockholmgotland

Facebook Byggnad Stockholm-Gotland

Medlemscenter Byggnads Nu!

Telefon 010-601 10 00

E-post byggnadsnu@byggnads.se

Byggnads a-kassa

Telefon 010-601 18 00

Lokalkontor Gotland

Arbetarrörelsens Hus,
Stenhuggarvägen 6, 621 65 Visby
Telefon 010-601 10 08

MEDLEMSKRETSAR

Gotland, Handen, Huddinge,
Johanneshov, Nacka, Nordost,
Nordväst, Stockholm, Södertälje

BLI MEDLEM

Öppna kameran i
din mobil och rikta
den mot QR-koden.

Stockholm-Gotland

BYGGNADS

Var med och påverka

TEMAT I TIDNINGEN är inflytande och påverkan. Vi vill uppmana dig att påverka och visa på olika sätt som du kan göra på din arbetsplats, i din fackförening eller i politiken.

FÖRSTA STEGET HAR du redan tagit, att vara med i Byggnads. Det är bra. Därefter kan du bli förtroendevald och företräda dina arbetskamrater. Vi har många fantastiska förtroendevalda som är med och påverkar på sina arbetsplatser. Under höstens arbetsmiljövecka lyfte vi fram några skyddsombud genom att utse dem till Årets skyddsombud. Många har dessutom varit ett stort stöd för arbetsgivaren, med att ta fram rutiner och struktur för att kunna följa myndigheternas restriktioner under pandemin.

”

”**Första steget har du redan tagit.**”

VI GÅR IN i ett valår, många frågor som rör dig och mig grundas i politiska beslut. Och vårt fackliga inflytande blir allt större i politiken och i samhället. Det blev väldigt tydligt vid regeringsbildningen, där flera har en bakgrund inom LO. Socialdemokraterna har lyssnat på oss och vet att utan fackföreningens stöd kommer de ingenstans.

✓ **VI HAR TAGIT** stark ställning mot arbetslivskriminalitet och människohandel i byggbranschen och saker har börjat hända.

✓ **VI HAR PÅVERKAT** så att myndigheter börjat samverka, bland annat genom att släppa på sekretessen mellan myndigheter vilket försvårar för kriminella företag. Vi har också samtal med Stockholm stad, kommuner och Trafikverket om hur de kan ställa krav på företag vid upphandlingar, som max två underentreprenörer.

✓ **VI HJÄLPER BYGGFÖRETAG** genom att granska underentreprenörer. Men det är fortfarande ett stort problem att företag som vill sköta sig blir utkonkurrerade av oseriösa eller rent kriminella företag, eftersom de inte alls konkurrerar på samma villkor. Och det drabbar oss alla i slutänden.

DET ÄR VIKTIGT att vi fortsätter att påverka och kämpa för bättre villkor för oss byggnadsarbetare. Och det bidrar du till genom att vara medlem i Byggnads och värva fler medlemmar. Ställ frågan till din arbetskamrat ”Är du medlem?” Ofta är det inte mycket mer än det som behövs.

JAG VILL TACKA dig för året som gått och önska dig en riktigt fin ledighet i julhelgen!

TOMAS KULLBERG, ORDFÖRANDE
BYGGNADS STOCKHOLM-GOTLAND

Kullbergs ”Rent krasst”

- 1 **Jag undrar om det är en slags slavhandel vi ser på NCC. De ser ut att köra hela sin verksamhet mot avgrunden när de förstör för sin personal. NCC följer inte avtal eller överenskommelser, de tar inte ansvar för något och de förtroendevalda får inte vara delaktiga - och många kastar tyvärr in handduken.**
- 2 **Peab verkar sälja bort hela sin personal. Vad hände med deras filosofi om att ha egen anställd personal, när det på en enda arbetsplats kan finnas 400 underentreprenörer?**
- 3 **Kommunernas krav vid markanvisningar måste bli bra mycket tuffare. Som skräck-exempel finns bygget av Northvolts batterifabrik i Skellefteå, med en massa utländska bolag som fullkomligt skiter i svenska lagar och regler.**

Genom Näta fick Mulan hjälp att påverka

Näta behövs verkligen i byggbranschen. Det säger Mulan Jin Gustafsson, som genom nätverket för kvinnor i Byggnads fick hjälp och stöd att påverka sin situation som snickarlärling – och att gå vidare.

ITRE ÅR arbetade Mulan Jin Gustafsson som vuxenlärling hos Ikano Bostad. Som snickarlärling var hon med om att bland annat lägga parkett, bygga innerväggar och innertak. Utbildningen innehöll både teori och praktik och allt dokumenterades hos Byggbranschens yrkesnämnd.

– Jag ville satsa och bli en bra snickare, berättar hon.

Under tiden hos Ikano fick hon, tack vare ett skyddsombud, kontakt med Näta, nätverket för kvinnor i Byggnads.

– Det är ett bra nätverk som ordnar föreläsningar och inspirationsmöten, bara för kvinnor. Här kan kvinnor träffas och dela med sig av sina upplevelser på jobbet. Och få stöd och en chans att påverka sin situation.

MULAN HADE själv tråkiga upplevelser bakom sig. Hos Näta fick hon den hjälp hon behövde.

– Jag hörde de andras historier och de andras reaktioner på min historia. Jag förstod att jag inte var ensam i min situation.

Mulan Jin Gustafsson

- ▶ **Ålder:** 47 år
- ▶ **Yrke:** Går utbildning till driftstekniker. Tidigare vuxenlärling hos Ikano Bostad.
- ▶ **Bor:** Lidingö.
- ▶ **Intressen:** Konst, kultur och musik.

Jag har mött en handfull negativa personer i jobbet, men jag har mött massor som varit helt okej. Det säger Mulan Jin Gustafsson.

Mulan Jin Gustafsson tycker att Näta verkligen behövs i byggbranschen, som hon anser ligger efter i samhällsutvecklingen. Men det kommer att bli bättre, tror hon.

– Förståelsen ökar när man pratar om allt som hänt och då kan man också påverka och föra sina erfarenheter vidare, säger hon.

SJÄLV HAR hon blivit både positivt och negativt bemött på jobbet.

– Jag har träffat fyra, fem negativa män och två, tre negativa kvinnor men över 500 personer som varit helt okej. Man får inte fastna i det negativa utan se framåt. Näta är rätt metod för det.

Hon använder sin mormors gamla knep. Hon tittar på sin hand, alla

fingrarna är olika, men tillsammans blir de en knytnäve.

– Det visar att man tjänar på samarbete. Genom motgångar har jag själv blivit både starkare och klokare.

NU HAR Mulan lämnat Ikano Bostad bakom sig. Nyfikenheten har drivit henne vidare för att utbilda sig till driftstekniker vid Jensens yrkeshögskola. Hon blir färdig i juni nästa år. Parallellt går hon en utbildning

till besiktningssman genom Svenska byggingenjörers riksförbund.

– Jag är tacksam för Ikano Bostad och projekt Hentverket*, som hjälpt mig komma in i branschen, säger Mulan Jin Gustafsson. ■

”Jag ville satsa och bli en bra snickare.”

Nu anstränger vi oss för att förstå varandra

I den nybildade centrala MB-gruppen upplevde Martin Assarsson att det var mycket "vi" och "dom", och att alla försökte hitta fel som andra sidan gjort.

Efter en tid enades de om att dra ett streck över gammalt groll och börja om. Och det blev stor skillnad på kort tid.

SOM SKYDDSOMBUD HOS en underentreprenör är det ofta svårt att få gehör hos byggaren. Du kan göra större skillnad genom en medbestämmandegrupp. Så kan du jobba för att saker blir åtgärdade på ditt eget företag. Det säger Martin Assarsson, VVS-montör.

Han arbetar på Kungälv's Rör-lägeri, ett av branschens största med 260 anställda i Västsverige, Skåne och Storstockholm. Som lärling kom Martin från Borås till Stockholm, där det då bara fanns två anställda, mot 40 idag. Efter något år blev han skyddsombud.

- Vi som jobbar som underentreprenörer är beroende av andras planering. När den brister får vi uppfinna hjulet, säger han. Det kan gälla dålig belysning, kranar som

Martin Assarsson arbetar runt om i Storstockholm. I Bålsta bygger han just nu teknikkummen i det som ska bli "Europas modernaste logistikanläggning". Det har hänt en del sen Kungälv's Rör-lägeri startade 1933.

lyfter material ovanför våra huvuden, och allt damm. En del byggare struntar i vad som står i kontrakten om deras arbetsmiljöansvar.

FÖR TVÅ år sen började han kolla vad man kan göra och för att göra en lång historia kort. Hux flux var han ledamot i en nybildad central MB-grupp (tidigare hade det bara funnits en för Västsverige). Nu fick han delta i möten med företagets ledning och hamnade rakt in i svåra frågor om vad ett ägarbyte skulle innebära.

- Till en början var det dålig stämning när vi möttes, det var mycket "vi" och "dom", och att hitta fel som andra sidan gjort, säger han. Bakom låg

Vad gör en MB-grupp?

En MB-grupp (medbestämmandegrupp) träffar arbetsgivaren ett par gånger per år för att diskutera aktuella frågor i företaget. Gruppen har också rätt att förhandla, enligt en överenskommelse mellan företaget och Byggnads.

Vill du veta mer? Mejla dina frågor till Byggnads 01mb@byggnads.se

Martin Assarsson

- ▶ **Ålder:** 28 år.
- ▶ **Yrke:** VVS-montör på Kungälv's rör-lägeri.
- ▶ **Fackligt uppdrag:** Skyddsombud och MB-ledamot (centralt och lokalt).
- ▶ **Intressen:** Fiskar.

"Vi har ju samma mål i de flesta frågor."

gammalt groll, men efter en tid enades vi om att dra ett streck över det och börja om. Vi har ju samma mål i de flesta frågor. Det blev stor skillnad på kort tid. Vi anstränger oss för att förstå varandra. Vi gör inte allt rätt. Men alla vill och försöker.

NU FINNS också en lokal MB-grupp i Stockholm, och genom den tror Martin att det blir lättare att få arbetsgivaren att, när det behövs, få byggarna

att leva upp till sitt arbetsmiljöansvar för underentreprenörernas anställda.

- Jag vill också jobba för att medlemmarna, genom oss i MB-gruppen, ska komma med förbättringsförslag, så att vi inte bara reagerar på vad andra gör, säger Martin. ■

Mikael Persson, Tommy Erkenvid och Joar Bandinge är unga byggnadsarbetare som vill att kroppen ska hålla livet ut. De möts av machoattityder och av äldres ovilja att ändra sina invanda arbetssätt som kan vara skadliga för hälsan.

Unga måste bli tagna på allvar

“Ungtuppar ska inte komma här och komma. Jag jobbade med detta innan du var påtänkt.” Så kan det låta när gamla rävar möter förslag från unga byggnadsarbetare, som kommer med färska ögon och nya kunskaper från utbildningen.

Mikael Persson, Tommy Erkenvid och Joar Bandinge är aktiva i Unga Byggare och vill ändra på det.

I OKTOBER TRÄFFADES de tre på en central ungdomsutbildning. Nu återser Mikael Persson, Tommy Erkenvid och Joar Bandinge varandra för ett samtal om unga, inflytande och påverkan. Och de talar ett klarspråk, som kan reta en och annan läsare:

– Vissa äldre gubbtjyvar ska bara ha sitt sätt att göra saker, det finns inget säkrare. Det finns en tjurighet. De är inte intresserade av att lyssna. Det bästa sättet är att visa att de har fel, det finns flera sätt att nå samma resultat, säger Tommy Erkenvid.

Mikael Persson berättar om hur han en gång gjorde det, genom att övertala arbetsledaren att beställa ett smidigare och billigare system för att göra skyddsdräcken. Istället för att spika ihop något, som man brukade göra.

– Det är viktigt att vi lägger fram sådana förslag tidigt, redan när man håller på arbetsberedning, säger Mikael. Men vi måste bli tagna på allvar, lyssnade på.

Joar Bandinge fyller på.

– När jag kom ut som lärling mötte jag en attityd hos vissa som gick ut på att jag inte kunde någonting och inte var något värd. En del handledare är inte lämpliga att ha hand om lärlingar!

“Det är svårt att lära sig något, när någon skäller på en.”

TOMMY TALAR om griniga gubbar som tycker att lärlingar bara ska göra skitgörot och hålla tyst. Men också om många som

Mikael, Tommy och Joar undrar i artikeln bredvid varför vi inte bättre tar hand om dem som kommer till ett fackligt möte för första gången. Jättebra att de lyfter upp frågan.

Varje krets har utsett en person som ska ta hand om nya på kretsmötet, förklara för dem hur det går till och vad som händer. Men detta verkar inte fungera överallt och jag kommer att ta upp det med kretsordförandena.

Kulturen som finns i byggbranschen avspeglas ju även i vår fackliga organisation. **Vi behöver prata mycket mer om hur viktigt det är att bemöta ungdomar – och alla andra – på ett bra sätt, både på fackmöten och på byggarbetsplatser.**

Emmelie Renlund,
regionsekreterare
och ansvarig för
den demokratiska
organisationen,
där kretsarna ingår

Joar Bandinge

- ▶ **Ålder:** 25 år.
- ▶ **Bor:** Lägenhet i Visby.
- ▶ **Yrke:** Träarbetare, arbetar med byggservice på Gotlandsbyggen.
- ▶ **Intressen:** Motorcyklar och låsa böcker.
- ▶ **Gör i jul:** "Brukar fira julen hos föräldrarna med närmaste släkten. Vi har som tradition att baka julkakor och julgodis några dagar innan, och brygga gotlandsdricka minst två veckor innan. Vi ser alltid till att det köps ett pussel till jul, som ska vara klart innan nyår."

stöttar och hjälper till, istället för att skälla.

– Det är svårt att lära sig något, när någon skäller på en, säger Joar.

En del äldres ovilja att ändra invanda sätt påverkar arbetsmiljön och hälsan, menar de, som arbetsrotation för att motverka förslitnings-skador och tristess, och nya hjälpmedel, som nya handskar som minskar risken för vibrationsskador. Det handlar också om att ta till sig ny teknik, som att läsa ritning på läsplatta.

DE TRE menar att unga ofta tänker mer på arbetsmiljön.

– Vi vill hålla hela livet ut. Vi har en annan syn, säger Tommy.

Statistik visar att unga drabbas mer av skärskador, elolyckor, och andra typer av olyckor. Men när de diskuterar risker inom Unga Byggare, så pratar de också om organisatorisk och social arbetsmiljö.

– Senast pratade en tjej som var rörmokare om psykisk ohälsa. Det är en fråga som unga vågar prata om, mer än de äldre, säger Mikael.

Här finns också statistik, konstaterar Joar, som visar att det är vanligare med depression och självmord bland byggnadsarbetare, jämfört med andra yrkesgrupper.

– Sådan fakta mörkas ner. Vi har kommit långt med att förändra

machokulturen i byggbranschen, men det är långt kvar!

– Många mår dåligt men vågar inte prata om sina känslor, de håller det för sig själva, säger Tommy.

ETTAV målen för Unga Byggare är att "skapa en lättare och enklare väg in i den fackliga organisationen för yngre, som inte har så stor kunskap om vad facket egentligen är", som Tommy uttrycker det. Och utifrån egna erfarenheter berättar de tre om hur det första fackmötet för en ung medlem lätt kan bli det sista.

– Till att börja med det fackliga språket - när jag var på mitt första kretsmöte hajade jag ingenting, säger Mikael. Och varför satt någon där med en hammare och slog? Det var många frågor jag hade, men inte vågade ställa.

MEN HAN berättar också om mötesdeltagare som är glada för att de unga kommer till mötet, och erbjuder sig att förklara om de inte hänger med.

– Jag älskar dem som gör det!

Det är förstås bra när sådant sker spontant, tycker Joar.

– Men det bästa är om någon får i uppgift att hjälpa unga att förstå vad som händer och vad som sägs, på deras första fackmöte. ■

"Och varför satt någon där med en hammare och slog, på kretsmötet?"

Mikael Persson

- ▶ **Ålder:** 24 år.
- ▶ **Bor:** Lägenhet i Södertälje.
- ▶ **Yrke:** Träarbetare på NCC, ska bli handledare för lärlingar.
- ▶ **Intressen:** Frisbeegolf och gym.
- ▶ **Gör i jul:** "Jag och tjejen turas om vilken släkt vi firar jul med, i Skåne eller i Stockholm. I hennes släkt är många unga, så tomten kommer såklart, och vi brukar alltid köra julklapsspelet!"

Tommy Erkenvik

- ▶ **Ålder:** 25 år.
- ▶ **Bor:** Villa i Norrtälje.
- ▶ **Yrke:** Betongarbetare på JM.
- ▶ **Fackligt uppdrag:** Skyddsombud.
- ▶ **Intressen:** Bilar och datorn.
- ▶ **Gör i jul:** "Firar med familjen och släkten, viktigast är såklart julfmaten. Gärna mycket Janssons frestelse! Vi har inga direkta regler, förutom att vi inte ska missa Kalle Anka..."

VI HYLLAR VÅRA SKYDDSOMBUD

Under årets arbetsmiljövecka besökte vi de skyddsombud i vår region som har gjort ett extra bra jobb, och därmed blivit nominerade till LO-distriktets Årets Skyddsombud.

För Byggnads Stockholm-Gotland är alla de nominerade Årets skyddsombud och vi hyllade dem genom att bjuda på tårta.

**Peter Barthelsson,
skyddsombud på Q-gruppen**

”För mig är det viktigt att lagar ska följas och att det är en bra arbetsmiljö för grabbarna.”

**Mikael Broström,
skyddsombud på Peab**

”Ha sunt förnuft och ta hand om dina kollegor. Företagen lånar bara oss medan vi är på jobbet, vi ska komma hem hela till våra nära och kära.”

**Royne Svensson, huvudskyddsombud
på SF Infrastruktur AB**

”Se till att du har kött på benen och ta gärna hjälp av någon äldre. Prata med folk, och gå inga ärenden åt någon annan än dina arbetskamrater. Bas U har en annan verklighet som inte stämmer överens med vår.”

KAN DET BLI STÖRRE ÄN SÅ HÄR?

Pål Nylanders
arbetskamrater
grattade honom
så att det syntes
över hela stan!
Högst uppe i skyn,
vid Katarina-
hissen i Slussen,
kunde alla läsa:

**”Av Byggnads
utnämnd till
Årets skydds-
ombud Pålle,
som arbetar
hos oss på
Katarinahuset.
Stort grattis!!!”**

**Pål Nylander, skyddsombud
på Fruängens Golv och Betong**

”Var hård i sak men mjuk i ton. Var också en del av lösningen, inte problemet. Försöka tänka sig in i arbetsgivarens situation, allt kommer inte lösa sig på en dag. Vara behjälplig att hitta lösningar – då blir man inte bara den som kommer och påpekar fel.”

**Niklas Olsson, skyddsombud
på Visby Spiran AB**

”Det är skrämmande hur vi sliter ut oss. Vi bär och lyfter helt i onödan, utan att använda de hjälpmedel som finns. För arbetsgivaren ska det bara gå fort, men det är inte alltid det bästa för arbetstagaren. Det är säkerheten för mina kollegor som är min främsta drivkraft, det känns bra att vara skyddsombud och få sin röst hörd.”

**Tony Canning, skyddsombud
på Byggpartners AB**

”Jag är bra på att ta hand om folk. Det kan vara en hård kultur, och då är det viktigt att se till att folk mår bra på jobbet.”

Do you want to know more about the union?

Text BYGG to 71350, and we'll give you a call!

Leif Holmgren

- ▶ **Ålder:** 58 år.
- ▶ **Bor:** Tungalsta.
- ▶ **Familj:** Fru och två barn, 22 och 20 år.
- ▶ **Yrke:** Medlemsvärvare på Byggnads medlemscenter, med bakgrund som snickare.
- ▶ **Särskild kompetens:** Är en eldsjäl och entusiast. Kan hälsningord och fraser på många språk - och använder dem gärna.
- ▶ **Intressen:** Språk, trädgård, samhällsfrågor

Mer entusiasm och fler agitatorer i fackföreningsrörelsen efterlyser Leif Holmgren, medlemsvärvare.

Med facket i ryggen kan vi förändra

Leif Holmgren står vid sitt skrivbord på Byggnads kontor på Hagagatan i Stockholm och ringer 140 samtal per dag. Han är medlemsvärvare sen många år, en eldsjäl och entusiast. I sina samtal talar han mycket om medlemsnyttan och om möjligheten att påverka som medlem i facket. För hur ska vi annars kunna påverka, frågar han sig?

– **JAG FÅR MÅNGA** nej, men jag sår i alla fall ett frö. Jag måste visa varje person samma engagemang och skapa ett förtroende, säger Leif Holmgren.

Redan som sjuuttonåring började han värva medlemmar på praktiken i Bollmora. Så har det fortsatt. Under september månad värvade han 38 nya medlemmar, 12 av dem hade utländsk härkomst.

Men trots Leif Holmgrens idoga arbete med medlemsvärvning sjunker medlemsantalet. Det är

inte längre självklart att vara med i facket. Vad beror det på?

EN FÖRKLARING är internationaliseringen. De stora byggbolagen, NCC och Skanska, har egna företag i låglöneländer som Polen, Litauen och Lettland, där företagen också betalar skatt.

De anställda skickas till Sverige för att jobba. De är här en kort tid, kanske sex månader, arbetar från måndag till söndag, sedan åker de hem igen.

– De är inte intresserade av att vara med i Byggnads i Sverige, säger Leif Holmgren.

Som exempel berättar han om ett stort bygge vid Gullmarsplan i Stockholm. Grundstommen gjordes av svenska byggare, glasfasaden restes av folk från Litauen, monteringen gjordes av ester.

I EU råder fri rörlighet av arbetskraft, men Leif Holmgren stöter också på arbetstagare från Georgien, Uzbekistan och Mongoliet, länder som inte är med i EU.

– De ringer och vill vara med i facket när de ser orättvisorna. När de till exempel bara har 18 kronor i timmen. Men de är livrädda för att det ska komma ut på arbetsplatsen.

DE POLITISKA besluten som styr samhället är viktiga för den som brinner för facket.

– Du kan engagera dig till döddagar, om statsmakten jobbar emot dig blir det inte lätt. Till exempel beslut om att kollektivavtal inte ska vara ett krav vid upphandlingar. Det försämrar direkt för oss. Eller när det gäller trygghet i anställningen.

Han berättar om en rumän, som förstätt att han blivit lurad av sin arbetsgivare och gick med i facket för att få upp sin lön.

– När han hörde om våra försäkringar och andra förmåner blev han överraskad och glad. Den som kommer till oss ska känna sig välkommen och få bra information. Vårt budskap är positivt: tillsammans kan vi förändra. Det är på så sätt vi kan värva nya medlemmar.

LEIF HOLMGREN tycker att facket saknar agitatorer. Att det behövs fler eldsjälar och entusiaster, folk som brinner för frågorna. En facklig anslagstavla med en kontakt-

person i varje byggbod, kan driva på de fackliga frågorna.

– Vi måste bli fler som jobbar utåtriktat på ett kontinuerligt sätt, inte i projektform. Lokalt ska nya

medlemmar ringas upp och hälsas välkomna. Det har gjorts och det har blivit succé, säger han. Eller man kan göra det digitalt, via SMS eller mejl.

Medlemscentret är öppet dygnet runt, om inte alltid bemannat. En

chattbot ger svar på många frågor.

– Sedan är det inte bara att värva, vi måste ta hand om de nya medlemmarna också.

LEIF HOLMGREN har broschyrer på 12 olika språk. Han har lärt sig hälsningsord och några fraser på alla språken. När någon ringer från ett annat land får han möjlighet att använda dem. Det gör han gärna. – ”Sindikat” är ett bra ord. Det betyder fackförening på flera språk, som albanska, turkiska och slaviska språk, berättar han.

En gång hade han tre döva i sitt arbetslag på Skanska. Då lärde han sig en del teckenspråk.

– De kallade mig ”vår stora skalliga ledare”, berättar han med ett skratt. ■

” Vårt budskap

är positivt:

tillsammans kan vi

förändra. Det är på

så sätt vi kan värva

nya medlemmar.”

TRE SVARAR

Hur kan du påverka på din arbetsplats?

MATTIAS SKYTT, 48,
arbetsledare, JM

– Genom att föregå med gott exempel. Om jag städar lite och fixar saker så gör gubbarna likadant. JM är nog svårare att påverka, ha ha. Men man kan ju skriva in förbättringsförslag om man har en idé.

JOHAN AHTELA, 31,
snickare, JM

– Bra fråga. Allt kan vi inte påverka, tidsplanen är ju bestämd. Men vi påverkar väl lite varje dag, på morgonmötet bland annat. Det kan handla om ritningar som behövs, saker som saknas och ska beställas.

MATHIAS GRIGO, 18,
bygglärling, JM

– Jag kan inte ändra något. Jag är med på morgonmötet men jag brukar inte säga något då, tycker inte att det finns något att säga. Allt är bra.

Vet du någon som inte är medlem?

LÄS AV KODEN MED KAMERAN I MOBILEN FÖR ATT SKRIVA IN EN NY MEDLEM.

Du får 200 kr varje gång du värvar någon till Byggnads!

Vill du kunna påverka?
Starta en MB-grupp!

För mer info mejla
01mb@byggnads.se

Anders Gleisner och Anders Persson jobbar i Täby Park, där en helt ny stadsdel växer fram vid den gamla galoppbanan.

Galoppbanan ger plats för 20 000

Anders Gleisner är skyddsombud på JM i Täby Park. Säkerheten kommer alltid först och idag säkrar han upp mot snön som kan komma.

Han och lagbasen Anders Persson jobbar på ett gigantiskt bygge, en helt ny stadsdel i utkanten av Stockholm. Det är vardag för båda att försöka påverka – både företaget och kollegerna.

FÖRSTA SNÖN har fallit och pudrat marken runt byggena på gamla galoppbanan i Täby. Hästarna är borta och nu ska här bli 6 000 bostäder för 20 000 människor. Ett nytt Västerhaninge eller Gustavsberg växer upp här strax norr om Stockholm.

Vi tar bygghissen upp och ser ut över gårdet där kusarna sprang för fem år sen. Första husen är redan inflyttade. Här ska det bli 70 hektar bostäder, företag, butiker,

restauranger och service. 5 000 arbetsplatser. Det kan ta 20 år innan allt är klart.

– Jag kan jobba här till pensionen, ler Anders Gleisner, snickare och skyddsombud på JM, som vid sidan om Skanska är största byggföretaget här.

ANDERS SÄTTER upp ”snökäppar” och plastband utanför en port.

– Hur ska man annars se var man ska skotta sen, resonerar han.

Han är skyddsombud sedan fyra år, här på platsen i ett par månader. I uppdraget ingår att uppfostra både företaget och arbetskamrater.

– Jag säger till mina kolleger ibland, och de flesta följer instruktionerna.

Vanligaste olyckstypen tror han är fall. Det kan räcka med en halvmeters snubbel för att skada ett knä eller en armbåge livslångt. En kväll snart ska han lyssna på föredrag om dödsolyckor i branschen.

Anders Gleisner pekar och visar. Betongelementen från långtradarna staplas nu, våning för våning, tills det är dags för hans kamrater i JM Inredning att lägga på takstolar, sätta in fönster och inreda.

– Jag jobbar med skyddsfrågor ungefär en timme om dagen, sen gipsar jag mycket just nu.

SEN ÄR det skydds- rond en gång i veckan, tillsammans med arbetsledare och ibland rörmokare, murare eller andra. Just nu är det "safety week" då de går runt varje dag.

– Jag får försöka lösa saker tillsammans med kollegerna och företaget,

diskutera kostnader och hitta sätt att göra saker smidigt. Det är inte så himla lätt att få det att gå ihop.

– Vi hittar bra exempel också, tar bilder och diskuterar i någon samtalsgrupp sen.

Ibland går lärlingar med i rondan.

– Det är jättebra, då ser de vad målaren håller på med, och muraren. De får se alla moment i byggprocessen.

VI SKA träffa lagbasen Anders Persson strax. Anders Gleisner ger honom goda vitsord.

– Han har en otrolig kunskap om byggnationer, en riktig klippa. Han ställer krav på arkitekter, konstruktörer och projektledare. Han lär dem hur man ska bygga hus.

Och just lagbasens inflytande och maktordningen på ett bygge är något som Anders Persson funderar över. Vem ska bestämma vad? Det låter som om han skulle vilja ges större bestämmande.

– Det där är känsliga frågor, politiska. Det är klart att jag är trogen JM, samtidigt är jag facklig, säger Anders Persson .

Hur smidigt det går hänger mycket på platschefen och organisationen på respektive arbetsplats, menar han.

På ett bygge är man varandras arbetsmiljö, på sätt och vis. Det funkar att kommunicera med underentreprenörerna så länge de kan tillräckligt bra svenska, menar Anders Persson. Språk är också en säkerhetsfaktor.

DET HAR pratats om att kvinnor inte alltid behandlas bra i byggbranschen, el-

ler ungdomar med invandrarbakgrund. Anders Persson försöker hålla koll och följa åtgärdsprogram som finns inom JM.

– Jag har sett gubbar från underentreprenörer som visslat efter tjejer, och en kille som svor åt en kvinnlig arbetsledare. Han ångrade sig direkt, jag pratade ordentligt med honom.

ANDERS PERSSON tycker att bygget är rent, stommen är närmast klinisk när inredarna ska in. Ett skäl är att det är gott om plats här, på det gamla galoppgårdet. Man behöver inte stapla saker inomhus.

Anders tycker att JM sköter sig i stort sett. Han sitter i MB-gruppen för Byggnads i hela JM.

Och lokalt finns det alltid detaljer att ta upp.

– Det är grus och stora stenar

på tillträdeslederna. Vi säger att vi ska ha asfalt. Men det är för lite action. ■

"Lagbasen ställer krav på arkitekter, konstruktörer och projektledare.

Han lär dem hur man ska bygga hus."

"Det är klart att jag är trogen JM, samtidigt är jag facklig."

Anders Gleisner

- ▶ **Ålder:** 53 år.
- ▶ **Bor:** I Tyresö.
- ▶ **Yrke:** Snickare och betongare.
- ▶ **Jobbar:** JM:s del av Täby Park.
- ▶ **Fackligt uppdrag:** Skyddsombud.
- ▶ **Intressen:** Renovera huset, träna på Friskis & Svettis, besöka antikaffärer.

Anders Persson

- ▶ **Ålder:** 48 år.
- ▶ **Bor:** I Vallentuna.
- ▶ **Yrke:** Snickare, lagbas sedan 2013.
- ▶ **Jobbar:** JM:s del av Täby Park, lagbas för 16 anställda.
- ▶ **Fackligt uppdrag:** Lagbas, MB-ledamot för JM Inredning
- ▶ **Intressen:** Tränat killar i AIK. "Fotboll har varit mitt liv".

Läktaren till den gamla galoppbanan får stå kvar. Hästarna flyttade 2016.

MARION VILL FÅ ALLA ATT STRETCHA

Kroppen blir kortare och stelare utan stretching. Det säger Marion Kässi, som skrivit en motion till Byggnads kongress om mer gymna på arbetstid för alla.

Marion Kässi är aktiv i medlemskretsen i Södertälje. Hon har många planer på hur hon vill kunna påverka genom facket.

Nyligen blev hon nominerad till Byggnads kongress, som är i vår. Hennes första motion till kongressen handlar om att få in mer träning på jobbet.

FLER KAN NOG lockas in i facket om de får besök på arbetsplatserna. Och det är viktigt att bjuda in till de fackliga mötena i god tid. Det är två saker som Marion Kässi tror kan göra skillnad för det fackliga engagemanget.

Hon missade själv några kretsmöten för att inbjudan kom för sent. När hon väl hann dit blev hon genast nominerad till kongressen av sittande medlemsmöte.

– Lite läskigt. Måste man säga något alls...? Jag är inte så insatt. Men jag blir väl.

SIN FÖRSTA motion till kongressen har hon redan skrivit. Den handlar om att få in mer träning på jobbet.

– JM Entreprenad, där jag jobbar, har gymna på morgonen, men de borde ha stretching på eftermiddagen också. Musklerna behöver sträckas ut i slutet av dagen, säger Marion som före byggtbild-

ningen blev både undersköterska och massör.

– Man blir mjukare och rörligare. Träning förebyggar skador och olyckor.

MARION ÄR också påtänkt för andra uppdrag inom Byggnads, som inte är klara ännu. Hon anser att det är tack vare facket som det finns bra byggbodar, toaletter och möjligheter att värma mat. Och framåt vill hon kämpa mot svartjobb, slavlöner, kriminalitet och farlig arbetsmiljö. Och få igenom knegarpension för dem som slitit tillräckligt.

– Folk från kretsen borde komma ut mer till arbetsplatserna, informera och dela ut broschyrer. Då skulle

fler gå på kretsmötena. Ju fler vi är desto mer kan vi göra skillnad, säger Marion.

Hon gillar det rörliga utelivet som anläggningsarbetare, särskilt när hon får lösa problem efter eget huvud.

Och det stämde som en bekant i vårdjobbet tipsade: Plugga till ett "mansjobb" så tjänar du mycket mer och slipper helgjobb. ■

"Ju fler vi är desto mer kan vi göra skillnad."

Marion Kässi

- ▶ **Ålder:** 40+ år.
- ▶ **Bor:** I Järna, söder om Södertälje.
- ▶ **Yrke:** Väg- och anläggningsarbetare, jobbar nu i Solna för JM Entreprenad.
- ▶ **Bakgrund:** Undersköterska, massör, lastbilschaufför.
- ▶ **Särskild kompetens:** Pratar även finska.
- ▶ **Intressen:** Älskar film och sköter trädgården och ett litet växthus. Odlar vindruvor, chili och tomat.
- ▶ **Aktuell:** Aktiv i medlemskrets 04, Södertälje-Nykvarn-Gnesta.

Hjälp oss till sunda och trygga byggarbetsplatser!

Lämna tips till Fair Play Bygg om du misstänker brottslig verksamhet i byggbranschen.

Fairplaybygg.se

Sandra Ek-Fadaei

- ▶ **Ålder:** 42 år.
- ▶ **Bor:** Sundbyberg.
- ▶ **Arbetar med på Byggnads:** Kontroll av underentreprenörer.
- ▶ **Intressen:** Resa, umgås med familj och vänner, trädgården.

Entreprenörskedjan kan bli lång, men den får inte vara hur lång som helst. Det försöker Byggnads förhindra. Sandra Ek-Fadaei jobbar med att kontrollera underentreprenörer.

Utan kollektivavtal är den anställde skyddslös

En byggfirma som vill ta in en underentreprenör måste skicka in en anmälan om detta för godkännande till facket. Det kräver kollektivavtalet. Har firman skulder, eller om det finns andra konstigheter, blir entreprenören inte godkänd.

FÖR VÅRA MEDLEMMAR är det bra att denna kontroll finns. Kollektivavtalet reglerar ju så mycket. Det säger Sandra Ek-Fadaei, som jobbar just med dessa kontroller.

Hon tycker inte att det är några konstigheter. Byggfirman skickar in anmälan med underentreprenörens alla uppgifter och hon kontrollerar.

Framför allt handlar det om ifall företaget är anslutet till Fora och om det finns skulder hos Fora eller skatte-skulder. Fora är arbetsgivarens försäkringsbolag.

– Alla företag som har kollektivavtal med oss ska rapportera in de anställdas löner. Finns det inga rapporter, blir entreprenörsavtalet inte godkänt, säger hon.

Det kommer in flera hundra anmälningar om underentreprenörer i kvartalet och visst händer det att företag blir underkända. Då tar Sandra Ek-Fadaei kontakt med företaget.

– Vi tar en sittning och gå igenom var det brustit. Både lönerapportering och skulder brukar åtgärdas ganska snabbt inför hot om ett förlorat jobb.

OM ETT företag ändå tar in en underentreprenör som inte är godkänd, riskerar företaget böter.

– Det händer sällan och då försöker vi lösa det utan att behöva ta till böter. Jag har inte haft något sådant

fall och jag har jobbat här i snart två år, berättar hon.

Sandra Ek-Fadaei samarbetar också med Rättvist byggande, där Stockholms hem och andra bostadsbolag ingår, för att motverka ekonomisk brottslighet. Rättvist byggande gör kontroller, och vid misstanke om att allt inte står rätt till, anmäler organisationen detta till Fair

Play Bygg* för vidare utredning.

– Pengarna styr men det går inte att göra arbetet hur billigt som helst. Det finns en hel del fusk. Så den som är utan kollektivavtal är skyddslös. Då går det inte att påverka, säger Sandra. ■

”Det finns en hel del fusk.”

Byggnads Stockholm-Gotlands regionfullmäktige, arkivbild.

Sätt stopp för kriminaliteten

Regionfullmäktige kräver att myndigheter, politiker, byggföretag och beställare tar ansvar för att få bukt med arbetslivskriminaliteten i byggbranschen. Så här skriver de i ett uttalande:

ALLA MÄNNISKOR behöver ett boende. Tak över huvudet. Vi behöver vägar att köra på, broar att åka över och järnvägar för att frakta varor och människor. Alla kontor, sjukhus, skolor och fabriker är det någon som bygger. Vi gjuter betongplattor, reser väggar, kopplar rör och spikar taket. Vi får samhället att gå runt. Vi bygger Sverige.

VI LEVER i en annan verklighet än för 20 år sedan. Vi har inte bara bytt ut den fasta hemtelefonen, vi har också fri rörlighet i EU och stor rörlighet i hela världen - och byggbranschen ser helt annorlunda ut.

UNDER MÅNGA år har vi haft en högkonjunktur där vi behövt mer arbetskraft än vi haft tillgång till. Därför har oseriösa och rent av kriminella företag sett sin chans att komma in i byggbranschen för att tjäna stora pengar på att utnyttja och exploatera människor. Idag är arbetslivskriminaliteten ett stort och utbrett problem i byggbranschen.

BYGGMARKNADSKOMMISSIONEN GJORDE en undersökning av östeuropeiska byggföretag som verkar i Sverige. Den visade att 80 procent av företagen fuskar i en eller annan grad. Andra initierade bedömare som granskat branschen menar att fusket är ännu mer utbrett än så.

VI HAR länge skrikit oss hessa för att politikerna ska göra mer. Vi vet att på de flesta byggarbetsplatser i Stockholm finns minst ett byggföretag som antingen betalar svarta löner eller bryter mot arbetsmiljölagen. Vi har otaliga exempel på allt ifrån löner så låga som 15 kr i timmen till arbetare som rivit asbest utan skyddsutrustning.

SKATTEPENGAR FÖRSVINNAR till kriminella personer som utnyttjar människor. I Sverige har vi idag fler företag än vi kan föreställa oss som begår skattebrott. Det kan de göra för att det inte finns tillräckligt med resurser hos myndigheterna.

KRIMINALITETEN i byggbranschen har blivit mer utbredd senaste åren och riskerar att bli ännu värre. Där allt fler människor kommer bli utnyttjande, fler seriösa företag utkonkurrerade, vilket leder till att vi som är anställda i de seriösa företagen bli uppsagda. Konsekvenserna är redan stora, inte bara för oss, utan också för konsumenterna, de som ska bo i lägenheterna - och inte minst för samhället.

VI SER nu att politikerna äntligen har börjat ta problemen på allvar. Men det är inte tillräckligt.

- ✓ **Vi kräver att** stat, myndigheter, kommuner och regioner en gång för alla tar sitt ansvar och ser till att bara seriösa byggföretag med kollektivavtal får entreprenader i offentliga upphandlingar.
- ✓ **Vi kräver att** politikerna tar sitt ansvar för en schyst byggbransch. Myndigheterna måste få ännu mer resurser och börja samarbeta med varandra.
- ✓ **Vi kräver att** byggföretagen tar sitt ansvar och kräver av sina medlemsföretag att de håller sig till kollektivavtal och lagar. Samt att de inte tar in oseriösa företag som underentreprenörer.
- ✓ **Vi kräver att** beställare väljer entreprenörer som har kollektivavtal och följer regler och lagar. Samt följer upp att entreprenörerna fullföljer det de lovat.

HUR SVÅRT ska det vara? Det här är en fråga om överlevnad. För vår bransch, för våra jobb, för de lärlingar som inte får anställning, för alla som utnyttjas, för allmänheten och konsumenterna. För våra barn och barnbarn. För en framtid värd att tro på. För oss som bygger Sverige.

*Byggnads Stockholm-Gotlands regionfullmäktige,
- vi representerar ca 16 000 byggnadsarbetare i Stockholm och på Gotland*

Vill du ha koll på vad facket gör? Gå Påfarten!

Vad är då Påfarten? Jo, Påfarten är Byggnads medlemsutbildning och ger dig bättre koll på vad facket gör.

- ✓ Du får träffa byggnadsarbetare från olika företag.
- ✓ Du får veta mer om vad din medlemsavgift går till och varför.
- ✓ Vi diskuterar dina rättigheter och skyldigheter. Och dina förmåner.

Vår grundtanke är densamma som när Byggnads startade 1889: Tillsammans är vi starka. Tillsammans är vi stolta. Tillsammans är vi trygga. Om vi efter en dag lyckas förmedla detta till dig så har vi kommit en bra bit på vägen.

Datum för Påfarten

03 februari
28 februari
02 mars
11 april
20 april
25 april
13 juni
15 juni

Anmäl dig genom att mejla ditt namn, personnummer och mobil till stgo-studier@byggnads.se

Framtiden är du själv med och bestämmer!

Arbetsmiljöbrister på varannan byggarbetsplats

Okunskap och brist på hjälpmedel leder till ergonomiska skador. "Det är fullkomligt oacceptabelt."

► **Under arbetsmiljöveckan i** oktober granskade Byggnads skyddsombud 1 430 arbetsplatser över hela landet, varav 174 var i Stockholms län och 11 på Gotland.

► **Totalt 51 procent** av de kontrollerade arbetsplatserna i landet hade någon form av brist i sina riskbedömningar. Dessutom hade 31 procent inte genomfört några ergonomiska riskbedömningar över huvud taget.

► **På 45 procent** av de granskade arbetsplatserna har arbetstagarna inte fått instruktioner av sin arbetsgivare hur de ska arbeta för att undvika belastningsskador.

► **Trots att tunga lyft** är en vanlig orsak till ergonomiska problem i branschen konstateras att 30 procent av de kontrollerade arbetsplatserna saknar eller har bristfälliga hjälpmedel för att kunna arbeta ergonomiskt säkert.

► **Byggnads bedömer att** en stor del av de skador som sker sannolikt hade kunnat undvikas om bara rätt kompetens och bättre samverkan funnits på plats.

► **På 84 procent** av de arbetsplatser där brister upptäckts uppges bristande rutiner för samverkan vara en bidragande orsak.

– **Det är fullkomligt oacceptabelt!** Människan är ingen maskin och byggnadsarbetarna får betala med sina kroppar när penningjakten går före arbetsmiljön. Här måste det ske en uppräckning, säger Johan Lindholm, Byggnads förbundsordförande.

VACCINBEVIS KRÄVS

För din och vår säkerhet kräver vi att alla besökare till Byggnads Stockholm-Gotland – vid besök, möten och utbildningar – ska kunna uppvisa vaccinbevis.

Hämta enkelt ditt vaccinbevis här covidbevis.se

Ps. Vaccinbevis, covidbevis, vaccinpäss, covidpäss och vaccinationsintyg är olika namn på samma sak.

Inte medlem?

Scanna QR-koden nedan och läs mer om hur du blir medlem.

Har du koll på dina värdehandlingar?

Spara "viktiga papper" för att skydda dig själv, dina pengar och dina rättigheter. Dessa handlingar ska du alltid få som anställd – det är dina värdehandlingar.

- ▶ Anställningskontrakt
- ▶ Lönebesked/lönespecifikation
- ▶ Arbetsgivarintyg, om du av någon anledning har slutat din anställning
- ▶ Uppsägningsbesked (antingen ditt eget eller besked ifrån företaget)
- ▶ Eventuella överenskommelser du har med din arbetsgivare ska vara skriftliga

Fler tjejer vill bli byggare på Gotland

Bygg- och anläggningsprogrammet på Wisbygymnasiet tar in 25 elever per år, och just nu går det åtta tjejer på programmet. Det är det högsta antalet kvinnor på Wisbygymnasiets byggprogram på tio år.

Det är goda nyheter. Byggbranschen ska vara ett naturligt val för kvinnor att söka sig till. Vi behöver mångfald och fler kvinnor på våra arbetsplatser!

Hallå där

Fredrik Sirberg, ombudsman och kommunpolitiker.

Varför är det så viktigt att Byggnads är med och påverkar i politiken?

Fredrik Sirberg

FRÅN MINSTA bygglov till storsatsningar som Förbifart Stockholm - byggjobb hänger på politiska beslut.

Och kampen mot maffiaföretagen kräver politiska insatser.

- Om Byggnads avstår från att försöka påverka i politiken, skadar det medlemmarnas intressen, säger Fredrik Sirberg, ombudsman som också är kommunpolitiker för Socialdemokraterna.

KRING KÖKSBODET diskuterade familjen politik under uppväxten. Så steget var inte stort när Fredrik, samtidigt som han var 20-åring gick med i facket, också hängde med på ett SSU-möte. Ett år senare var han suppleant i byggnadsnämnden i Söderhamn. Och idag är han andre vice ordförande i Ekerös byggnadsnämnd, där han suttit i 20 år.

Men hur kan du påverka när det är borgerligt styre?

Fredrik Sirberg berättar om två vägar:

- 1 Föra fram goda idéer i samtal i byggnadsnämnden - för i kommunerna talar partiernas företrädare med varandra.
- 2 Skriva motioner och ställa frågor i fullmäktige, för att bilda opinion och sätta press.

ETT EXEMPEL på den första vägen var att slopa krav på bygglov för solceller.

- Alliansen tog åt sig äran, men det får man ta. Vi fick igenom ett bra

beslut, säger Fredrik Sirberg. Vi påverkar också många små men viktiga beslut, som bygglov och detaljplaner.

ETT EXEMPEL på den andra vägen är kriminaliteten.

- När kommunen har anlitar kriminella företag har jag frågat om det kan vara kommunens uppgift att finansiera grov, organiserad brottslighet. Vi har motionerat om förändrad upphandlingspolicy. Sen kom en lag med krav på detta. Nu följer vi upp genom att varje år begära att alliansen visar att de arbetar annorlunda.

Det är inte helt lätt att få fler medlemmar att ta politiska uppdrag?

- Många säger: "jag förstår inte sånt där", eller "jag kan inte tillföra någonting". Men i politiken behöver vi fler vanliga människor, som kan tillföra erfarenheter från sin vardag, säger Fredrik Sirberg. ■

Fredrik Sirberg

- ▶ **Ålder:** 48 år.
- ▶ **Bor:** Munsö, Ekerö.
- ▶ **Familj:** Fru och fyra barn, 12-17 år.
- ▶ **Arbete och uppdrag:** Ombudsman på Byggnads, snickare i botten, andre vice ordförande i byggnadsnämnden, sitter i kommunfullmäktige och styrelsen för Ekerö Vatten AB.
- ▶ **Fritidssyssla:** Materialförvaltare för sonens hockeylag.

”Jag har upplevt allt från Jan Björklunds pissiga skola till att vara nära att dö på jobbet. Det är inte bara teoretiskt när vi pratar om arbetskraftsinvandring och arbetsmiljö.”

Jesper Hansen, ombudsman och rörsvetsare

292

■ byggföretag utan kollektivavtal gick i konkurs från januari till mitten av november.

44

■ byggföretag med kollektivavtal gick i konkurs från januari till mitten av november.

”Allt vi gör och hela samhället grundar sig i politiska beslut. Det är grunden för det fackliga arbetet.”

Felix Jonsson, ombudsman, regionalt skyddsombud och vvs-montör

TIPS: DISKUTERA MED ANDRA FÖRTROENDEVALDA

Gå med i Facebook-gruppen för ffv i Byggnads Stockholm-Gotland

Allt påverkas av politiska beslut

Jesper Hansen och Felix Jonsson var två av Byggnads Stockholm-Gotlands ombud på Socialdemokraternas kongress i början av november. De andra var ordförande Tomas Kullberg och Fredrik Sirberg – honom kan du läsa mer om på sidan 18.

Rätt uppgifter?

För att du inte ska missa information från Byggnads behöver vi ha rätt kontaktuppgifter till dig.

Du kan själv ändra dem på [Byggnads.se/mina-sidor](https://byggnads.se/mina-sidor)

MATS HAMMARLUND DIKTAR OM...

SAMARBETE FÖR SCHYSSTA FÖRETAG

Branschen har fått vana bygga mer än man kan ana på kriminellt manér då skumma firmorna blir fler

Ofta bakom fin fasad av bolag i sin ordning pågår värsta sörjan av dumpad lön och skattebrott är detta slutet på en degradering av vår kår eller bara början

Hög tid nu för nya tag man bör följa rikets lag firmorna med avtal ska alltid vara första val

Samverkan i smått och stort gör att jobbet går rätt fort företagets eget folk samarbetar utan tolk lärlingarna ser en chans branschen kommer i balans

POSTTIDNING B

Returadress:
Byggnads
Stockholm-Gotland
Box 1288
171 25 Solna

Medlemsmöten

tisdag den 25 januari 2022

Årsmöten i kretsarna, med nomineringar och val

Nordväst

Tid: kl. 17.00, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat
Plats: kommer på sms

Handen

Tid: kl. 17.00, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat
Plats: Vegabaren

Huddinge

Tid: kl. 17.30, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat från kl. 17.00
Plats: ABF-huset i Huddinge

Södertälje

Tid: kl. 17.40, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat från kl. 17.00
Plats: Scandic Skogshöjd, Södertälje

Johanneshov

Tid: kl. 18.00, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat från kl. 17.00
Plats: Farsta gård

Nordost

Tid: kl. 17.00, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat från kl. 16.30
Plats: Scandic Upplands Väsby

Nacka

Tid: kl. 17.00, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat
Plats: Boo Folkets Hus, Edövägen 2, Orminge

Stockholm

Tid: kl. 17.00, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat från kl. 16.30
Plats: Solna Folkets Hus, Skytteholmsvägen 2, Solna

Gotland

Tid: kl. 17.30, 25 januari 2022
Mat: vi bjuder på mat kl. 19.00
Plats: kommer på sms

Stockholm-Gotland

BYGGNADS